

ข้อเสนอแนะ

จากการทดลองมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ในการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผลของอาหารที่มีต่อการเจริญเติบโต การควบคุมเรื่องของขนาด เริ่มต้นมีความสำคัญมาก เพราะสัตว์ทดลองที่ศึกษาจะได้มีอัตราการเจริญเติบโตที่ใกล้เคียงกัน การเก็บหอยเป่าอื้อจากธรรมชาติอาจควบคุมปัจจัยในเรื่องของขนาดได้ แต่ไม่สามารถควบคุมปัจจัยในเรื่องของอายุได้ ดังนั้นถ้าเลือกได้ควรใช้หอยเป่าอื้อจากการเพาะขึ้นเอง
2. ในการศึกษาเกี่ยวกับอาหารสำเร็จควรมีการหาค่า Food conversion ratio (FCR) ของอาหารแต่ละสูตรด้วย แต่เนื่องจากในการศึกษาเกี่ยวกับสัตว์น้ำอาหารมีการสลายตัวไปเมื่อสัมผัสกับน้ำทำให้ไม่สามารถวัดปริมาณการกินที่แน่นอนได้ โดยเฉพาะหอยเป่าอื้อเป็นสัตว์ที่มีพฤติกรรมการกินที่ซ้ามากจึงทำให้อาหารมีการสลายตัวไปบางส่วนก่อนที่จะมีการเก็บอาหารที่เหลือ ดังนั้นค่า FCR ที่พอจะหาได้จากการศึกษาเกี่ยวกับสัตว์น้ำจะเป็นค่า apparent FCR ไม่ใช่ค่าจริง (absolute FCR) โดยหาได้จากน้ำหนักอาหารที่ให้หารด้วยน้ำหนักของสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้น (De Silva, 1995) ค่าที่ได้นี้แม้ว่าจะไม่ใช่ค่าจริงแต่ก็มีประโยชน์ในการเลือกใช้อาหารสำเร็จเชิงธุรกิจ
3. ในการวิเคราะห์ Proxymate analysis เนื้อหอยเป่าอื้อที่กินอาหารสำเร็จที่มีโปรตีนชนิดต่าง ๆ ควรจะแยกวิเคราะห์เนื้อหอยแต่ละตัวในอาหารแต่ละสูตร เพื่อจะได้เห็นถึงความแปรปรวนระหว่างหอยแต่ละตัวซึ่งสามารถนำไปทดสอบทางสถิติเพื่อหาความแตกต่างของเนื้อหอยเนื่องจากอาหารที่แตกต่างกันได้
4. ระบบการเลี้ยง ควรเป็นระบบกึ่งปิด ซึ่งมีระบบกรองน้ำเพื่อบำบัดน้ำก่อนนำกลับมาใช้ใหม่ เพราะถ้าเป็นระบบเปิดมักจะประสบปัญหาความเปลี่ยนแปลงของคุณภาพน้ำ ซึ่งมีผลต่อการกินของหอยเป่าอื้อ นอกจากนี้การกรองยังเป็นการช่วยลดสิ่งมีชีวิตชนิดอื่นที่มากับน้ำทะเลซึ่งอาจเป็นอันตรายกับหอยเป่าอื้อไม่ให้เข้ามาเจริญในระบบเลี้ยง
5. หน่วยทดลอง ควรเปิด-ปิดสะดวก และควรแบ่งแยกหอยเป่าอื้ออยู่เดี่ยว ๆ เพื่อป้องกันการแก่งแย่งอาหาร
6. การนำหอยจากธรรมชาติมาใช้ในการทดลอง ต้องระมัดระวังไม่ให้มีการบาดเจ็บซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้หอยเป่าอื้อตายในระหว่างทดลองหรือไม่กินอาหาร ก่อนการทดลองควรมีการปรับสภาพ (acclimate) หอยให้เคยชินกับระบบทดลองก่อนทุกครั้ง โดยให้อาหารธรรมชาติพวกสาหร่ายหรืออาจมีการให้อาหารสำเร็จสูตรกลางที่ไม่ได้ใช้ในการทดลองเพื่อฝึกให้หอยเคยชินกับการกินอาหารสำเร็จก่อนการทดลองจริง

7. จากการทดลองจะเห็นว่า หอยเป่าอื้อมีความสามารถในการย่อยโปรตีนจากแหล่งวัตถุดิบอาหาร เช่น เคซีนและกากถั่วเหลือง ค่อนข้างดีและมากกว่าปลาป่น แต่หอยเป่าอื้อที่กินอาหารสูตรปลาป่นกลับมีค่าการเจริญเติบโตที่ดีกว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะหอยเป่าอื้อชอบกินปลาป่นมากกว่า ดังนั้นถ้าผู้ผลิตอาหารสำเร็จสามารถหาอัตราส่วนที่เหมาะสมระหว่างปลาป่นซึ่งเป็นวัตถุดิบที่ดึงดูดการกินอาหารแต่มีราคาแพง (ราคาประมาณกิโลกรัมละ 18 บาท) และกากถั่วเหลืองซึ่งเป็นวัตถุดิบอาหารที่หอยย่อยได้ดีและมีราคาถูกสำหรับการผลิตอาหารสำเร็จได้ ก็จะเป็นการลดต้นทุนในการผลิตอาหารสำเร็จสำหรับหอยเป่าอื้ออย่างมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย